

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIVENDRES 19 DE MARS DE 1880

NÚM. 295

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Barcelona. un mes. . . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA. — Los Dolores de N. Sra. y san Joseph esp.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Ntra. Sra. Infants Horfans.

AVIS.

Avuy repartim á nostres suscriptors lo quadern 10 del folletí de novelas nort-americanas.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—*Companyia Arderius.*—6o y última d' abono. Funció per avuy á las 8 de la nit, á 4 rals, LOS SOBRINOS DEL CAPITAN GRANT.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Funció pera avuy, festivit de Sant Joseph.—Divendres 19.—Última representació en dia feyner, LA PASSIÓ Y MORT DE NOSTRE SR. JESUCRIST.—A dos quarts de vuit.

TEATRO ROMEA.—Funció pera avuy, última d' abono de la 3.ª série de dias festius.—La preciosa comedia catalana en 3 actes ¡DONAS! y la pessa LO MESTRE DE MINYONS.

Entrada 2 rals. A las 8.
f. Se prega als senyors abonats que desitjin continuar son abono pera la última série se serveixin donar avis á la contaduría durant los entreactes.

Lo dilluns pròxim á benefici de donya Rosalía Soler, se posará en escena la comedia catalana en un acte A LA VORA DEL MAR y la parodia caballaresca en 2 actes LO CASTELL DELS TRES DRAGONS.

Se despatxa en contaduría.

TEATRO DEL ODEON.—Funció pera avuy, á benefici de don Jaime Molgosa y dedicada á la societat humorística del Hu lo precios drama del Sr. Perez Escrich, HERENCIA DE LÁGRIMAS ó EL HIJO DEL PIRATA ROJO y estreno de la humorada en dos quadros escrita expresment pera aqueix dia, titolat ¡LA MONA!

A dos quarts de vuit.—Hi haurá safata.

TEATRO DE NOVELTATS.—Avuy divendres, festivit de Sant Joseph. A benefici de las senyoras del Coro.—La sarsuela en 3 actes ROBINSON, romansa del «Juramento» per la senyo-

reta Villegas, romansa de «Un ballo in máscara» per lo senyor Abella, la sarsuela en un acte POR HUIR DE UNA MUGER.

Entrada 2 rals, á las 8.—No hi haurá safata.

TEATRO ESPANYOL.—Avuy divendres, festivit de Sant Joseph.—7.ª representació del aplaudit drama en 8 actes, EL REGISTRO DE LA POLICIA.—A las 8. Entrada 2 rals.

BON RETIRO.—Diumenje á la tarde, 6.ª representació de LO LLIRI DE PLATA.

Se despatxa en Contaduría.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS.—Plas de Catalunya.—«Última setmana» Grans funcions pera avuy á dos quarts de quatre, dos quarts de cinch de la tarde y 8 y 9 de la nit per la célebre domadora Miss Cora.

DIVERSIONS PARTICULARS.

CUARTETO CLÁSSICH.—La quarta y última sessió se efectuará demá dissapte en lo saló de descans del Liceo, á tres quarts de nou de la nit.

Las portas s' obrirán mitja hora avans.

Reclams

A la gent divertida y als amichs de la gresca.—Acaba de arribar la tercera remesa de Accordeons y Concertinos, tots de última novetat, de la acreditada fábrika de Wagner y companyia de Gera (Alemania).

Qui 'n vulgui comprar pot passar pe'l carrer Vermell núm. 4, cantonada al carrer de St. Cugat, ahont n' hi donarán rahó

Rodets de fil, betas, trensillas, serrells, botons y cintas de totas calitats se venen en la botiga nova del carrer d' en Jaume 1er. n.º 5.

TRAVAL Y COMPANYIA.

INTERESSANT.

Remey segur.—Aquells que pateixin del ventrell y de enfermetats que dependeixin de qualsevol dels órganos continguts en la cavitat abdominal, poden dirigir-se á la Rambla de Catalunya, número 34, pis tercer, de nou á dotze del matí, ahont un metje especialista s' encarregará de sa curació.

Noticias de Barcelona

SOBRE 'LS JOCHS FLORALS.—Llegim en las columnas de nostre apreciat colega *La Publicidad*:

«Se diu que la reyna donya María Cristina, assistirá als nostres Jochs Florals. Lo cas pot esser grave. Si 'l poeta premiat ab la *flor natural* elegeix com á reina de la festa una dama que no siga S. M., creyem que podrá produhirse un conflicte sempre irrespetuós, devant los furs de la bellesa y del amor, y 'ls de la bellesa y l' autoritat.

«Meditin los adjunts l' extensió del cas, no siga que 'ls Jochs Florals se semblin al del *ajedrez*, unichs en los que hi havem vist duas reynas en una mateixa jurisdicció.»

Nosaltres tenim entés que hi ha qui tracta de que vingan á Catalunya los Reys d' Espanya, uns, perque assistescan á la festa del Milenari de Montserrat, lo qual sembla que ofereix dificultats, y altres, perque assisteixin á l' inauguració del canal de Tamarit. No sabem, donchs, á que ve preveure conflictes irrespetuosos y fer certa classe d' excitacions als adjunts que no han donat lloch á ellas.

Per altra part, suposant que donya Maria Cristina estés presenta en los Jochs Florals, no veyem lo conflicte que pogués resultar si dita senyora no fos elegida reyna de la festa. Tothom sab que cada vègada que se ha celebrat en Barcelona semblant solemnitat literaria, lo poeta premiat ab la *flor natural* ha obrat ab completa llibertat de acció, y quan ha sigut elegida reyna alguna senyoreta de modestíssima posició, no s' ha donat per ofesa cap de las damas de mes ó menys elevada categoria que s' han trobat presents.

VEUS SOBRE UNA MULTA.—Es cert que per la Administració de l' Aduana s' ha imposat una multa de DOS MIL DUROS á un *subjecte* dels d' avuy en dia, ó siga á un conservador lliberal? Es cert que la multa ha sigut resultat d' haberse descubert que'l famós *personatje*, que segons diu-

hen porta per apellido 'l nom de una ciutat santa, noble é immortal, feya entrar per l' Aduana barrots de ferro verge fent veure que importaba ferro labrat?

Té la paraula 'l senyor Administrador de l' Aduana.

VETLLADA EN LO «FOMENT DE LA PRODUCCIÓ ESPANYOLA.»—Demá dissapte se donará en aquet centro una vetllada artística en la que s' executarán pessas molt escullidas y 's llegirán poesias per poetas ben conceptuats.

Demá donarem mes detalls.

QUESTIONS QUE MES VALDRIA QUE NO HI FOSSIN.—Fa tres dias que á altas horas de la nit tingué lloch, en lo carrer de la Boqueria, una d' aquellas escenas que res tenen d' edificants. Eran los que qüestionaban, si no estem mal informats, lo sereno del barri y 'l vigilant del carrer. ¿Y que disputaban? Lo dret que á'n aquest últim li assistís de vigilar unas botigas aprop de la Rambla.

No es lo mes lamentable la dissidencia entre aquets funcionaris, sino lo desenllás que per are ha tingut. No solzament lo vigilant fou pres y conduhit á la casa de la Ciutat, sino que l' inspector senyor Porcar, al enterarse de l' ocorregut, retirá 'l permis que serveix de resguart al vigilant y feu saber als vehins que per aquet s' interessan, que mentres ell siga inspector no hi haurá vigilant en lo carrer de la Boqueria.

May nos hem explicat las diferencias entre vigilants y serenos. L' activitat, lo zel y 'l bon desitj d' aquets no son prou per atendre á las necessitats y vigilancia del vehinat; de modo que aquells, fins á cert punt, venen á ser los auxiliars y fins son complement. ¿Perque, donchs, semblant antagonisme?

La millor proba de lo que venim dient está en lo modo com en pochs anys los vigilants han aumentat. Avuy se pot dir que no's passa, durant la nit, per cap carrer sense trobarne un ó altre. Y encara ho demostra mes lo fet que doná lloch al establiment de semblant servey de policia. ¿Qui no's recorda que 'ls primers vigilants se varen nombrar á conseqüencia dels robos ocorreguts en la argenteria de Ca'n Carreras y en la rellotjeria d'En Werhle.

Donchs, es precis veure d' establir entre uns y altres la major concordia, puig tots son necessaris y tots mereixen aplausos per son bon comportament.

En lo cas concret de que 's tracta voldriam que'l senyor Porcar tingues lo nostre criteri y vegés de respetar lo dret que tenen los vehins de confiar la vigilancia de son carrer á qui estimin convenient.

PROFESSÓ DITA DE «JESUS NAZARENO.»—A conseqüencia d' haber fracassat lo projecte de celebrar la professó dita dels Dolors, la de Sant Jaume farà son curs lo próxim diumenje aprofitant lo buyt que aquella deixa. Tenim entés que la causa del fracás de la professó dels Dolors, es un bon xich original, puig sembla que quan se tractá de montá 'ls misteris ó passos de la passió, se va trovar que cada una de las figuras que forman part dels consabuts misteris rodava per son cantó y que las que 's pogueren reunir no estavan en estat d' esser exposadas al públich.

Siga la causa la que 's vulga, es lo cert que la professó de diumenje sortirá de Sant Jaume y no del Bon-Succés.

Aquella farà 'l següent curs: Carrer de Fernando, plassa de Sant Jaume, carrer del Bisbe, plassa Nova, Corribia, Tapineria, plassa del Angel, Argenteria, Cambis, Ample, carrer y plassa de la Mercé, plassa del duch de Medinaceli, carrer Nou de Sant Francesh, Escudellers, plá de las Comedias, Rambla del Mitj, carrer de Fernando y regrés á la iglesia.

Diu un colega que hi assistirán dos pendons menors, á cárrech de dos col·legis, y dos pendons majors, un d' ells á cárrech del capitá general y l' altre confiat als parroquians.

NOMBRAMENT.—D. Víctor Balaguer ha sigut nombrat mantenedor dels Jochs Florals del *Rat-Penat* de Valencia en substitució del difunt cronista d' aquella ciutat don Vicens Boix.

NOU PERIÓDICH CONSTITUCIONAL.—Aviat comensará á veure la llum pública en aquesta ciutat un nou periódich que representarà á la fracció constitucional que s' ha separat del círcul ó cassino que 'ls afiliats en aquest partit tenen establert en la plassa Real.

Se diu que 'l director del nou colega será 'l Sr. Pons y Monteis, que actualment resideix en Madrit y qu' ha sigut redactor de *La Iberia*.

LA FAROLA DE LA PLASSA DE SANT SEBASTIÁ.—Ab gran descontent del vehinat de la plassa de Sant Sebastiá, ahir s' estaba desmontant la farola que tan espléndidament il·luminaba aquell punt de Barcelona.

Es precis convenir en que certs regidors no nés gosan passant lo temps en fer y desfer.

Are voldriam que se 'ns digués si aixó de enmagatzemar la consabuda farola, que tants diners costá y que tan bon servey prestaba, pot obehir á cap mes propósit que al de deixar á las foscas una de las pocas plassas importants que tenim en la nostra ciutat.

Compendriam que la treguessen per sustituir-la ab un candelabro per l' estil dels que 's col·locaren en la Rambla y en la plassa Real; mes si no es aixís, ¿á qué vé enfosquir un paratje que tant necessita bona llum, no ja baix lo punt de vista de l' ornat públich, sino fins per oferir seguretat y confiança als que hi tranzitan de nit, ja que aixís qu' es fosch deixa de regnarhi la vida y 'l moviment que s' hi nota durant lo dia?

Mes valdria qu' en lloch de treure la farola en qüestió, se vegés de desenterrar la que hi habia en lo Plá de la Boqueria y que actualment está enmagatzemada, la qual se podria colocar, per exemple, en las Bassas de Sant Pere, un dels punts que demanan mes llum en la ciutat de Barcelona.

«LA MAHONESA.»—Una de las confiterias y pastisseries que mes mouhen l' atenció del públich, durant aquets dias, es la que té per nom *La Mahonesa*, establerta com sab tot Barcelona, en la plassa de Sant Jaume, cantonada á la Llibreteria. Sos aparadors presentan magnífich y atractiu cop de vista, no solzament per la abundancia de ramellets pe'l dia d' avuy sino per lo rich y variat assortit de palmas que pot competir ab lo de qualsevol establiment de Barcelona.

ANIMACIÓ.—La triple circumstancia de

ser avuy la festa de Sant Joseph y dels Dolors y passat demá diumenje de Rams, donaren anit á Barcelona molta animació y de dia animaren la Rambla de las flors en la que 's presentaren molt ben provehits los mercats de flors y de palmas y palmons.

Dia y nit estigueren molt concorregudas las principals confiterias, en una de las quals sentirem dir que hi habia encarregats per avuy la friolera de trescents ramellets.

«EL LOUVRE.»—Tal es lo nom que porta una sastreria qu' acaba d' inaugurar-se en lo primer pis de la casa número 5 del carrer del Avinyó, cantonada al de Fernando.

El Louvre ofereix hermosa perspectiva ab son frontis que poden contemplar quants tranzitin pe 'ls mentats carrers. Bonicas y artísticas lletras de plata y d' or, sobre fondo blau, anuncian al públich lo nou establiment, augmentant lo bon efecte, á la nit, la iluminació espléndida y profusa que 's logra ab bonichs y suntuosos candelabros.

Lo pis está també molt acertadament decorat y l' exposició de géneros es notable y abundant.

La instalació ha sigut dirigida pe 'l senyor Casado, arquitecte, y han pres part en las obras los senyors Aragay, fuster; Jaunell, pintor; Ferrer y fills, lampistas, y Picó, daurador.

Desitjem que 'l senyor Constans, amo d' *El Louvre*, vegi premiats sos esforços ab lo favor del públich.

BENEFICI.—Demá dissapte tindrà lloch una escullida funció en lo teatro Jovellanos á benefici d' un jove concurrent al reemplaç actual, al qui li augurém bonas entradas dat lo escullit del programa.

Hi pendrá part lo jove Sr. Navarro, executant alguns jochs de mans que finalisarán ab la manifestació anti-espiritista titulada *Lleijenda medianimica*.

NOU PERIÓDICH.—Havem rebut lo primer número del nou diari de avisos, anuncis, etc., etc., *El Indicador*.

Li desitjem llarga vida.

PREPARATIUS AB MOTIU DE LA FESTA DEL MILENARI EN MONTSERRAT.—En Montserrat s' están fent grans preparatius á fi de que la molta gent que 's suposa assistirá á las festas que 'l mes entrant tindrà lloch en la pintoresca montanya de Montserrat, no li falti menjar ni hospedatge.

En la fonda, per exemple, durant los dias de las festas, se servirán menjars complerts cada duas horas, comensant á las 9 del matí y acabant á las 9 del vespre. Per poderse assentar á taula será precis haber adquirit uns bonos que 's vendrán al preu de 10 rals, 12 rals y 16 rals, segons lo menjar siga servit en lo pis baix, en l' entressuelo ó en lo saló del pis principal de la fonda. Aquets bonos ó talons sols donarán dret á un cubert en lo dia y hora que 'ls mateixos indiquin y si 'ls que n' hagin comprat se presentin á taula tora d' hora, sols tindrán dret á menjar dels plats que s' vagin servint en lo successiu, de cap manera dels que ja s' hagin passat.

Pe'ls que no vulguin ó no puguin anar á la fonda hi haurá uns restaurants ambulants, devant del despaig dels aposentos, en los que s' hi vendrán racions d' arrós, pollastre, bou á la doba, estofat y

fiambres, costant aqueixas dos, tres y quatre rals cada una.

Al costat de la fonda y en altres punts hi haurá chalets y cantinas en los que s'hi expendrán café y licors.

Per aposentar al públich s'está ja construint un grandió edificí de fusta, en lo lloch qu'ocupan los satreigs, capás pera dos ó tres mil personas. Aixís y tot nos sembla que s'corre'l perill de que molta gent hagi de dormir al ras á no ser qu'apeli al recurs d'improvisar tendas de campanya, cosa que molts pensan fer.

Las festas oficials duran dos días, pero sembla que las de carácter popular se prolongarán fins al dia 3 del mes de maig.

Tot aixó 'ns ho diu la persona que 'ns té al corrent d'aqueixas cosas.

MES SOBRE LA NORMAL.—No han bastat las indicacions fetas per la prempsa per fer desistir al capellá senyor Roig del pensament de fer presentar á sos alumnos lo bitllet de la parroquia, ab lo que acreditin haber anat á confessar y combrregar.

Segueix impertérrit en sa idea, recullint los que li presentan los alumnos. Conducta tan propia d'un capellá no sabem esplicarnosla, desde'l moment que té superiors, que deurian ensenyarli lo compliment de las sevas obligacions. Lo Director de la Normal está en lo cas d'intervenir en un assumpto, que constitueix un verdader abús d'autoritat. Lo professor de religió y moral no está autorisat per preguntar á sos alumnos y per lo tant subordinats la religió que profesan, ni molt menós, per exigirlos lo compliment d'obligacions que quedan sempre en lo foro intern de la conciencia. Los exámens están sempre en nostre pays supeditats al caprítxo dels professors y casi may se regulan per lo saber del qui s'examina.

Aixó, sens dubte, deu ser lo que impulsaba als que cursan lo tercer any á firmar una protesta contra las indicacions que s'habian permes fer alguns periódichs respecte á la conducta del professor senyor Roig. Lo director los hi privá ferla. Ho sentim per dos motius: lo primer porque'ls estudiants estavan en lo seu dret al firmar esposicions en favor del pare Roig, en qual cas sabriam los noms dels que, en mengua de la llibertat de conciencia, demanan l'aprobació del curs, y defensen la conducta d'un professor que falta á las sevas obligacions; y lo segon, porque obraria molt millor impedint la extralimitació de sas facultats á qui s'excedeixi, que no impedint una exposició á qui té lo dret de ferla.

Lo que passa en la Normal nos revela senzillament que allí com per tot arreu dominan las ideas inquisitorials d'En Torquemada. Vritat es que no cremarán als qui no presentin lo bitllet; pero també es vritat que la aprobació del curs y, mes que tot, las oposicions que algun dia fassin á alguna plassa de mestre, están en las mans del senyor Roig ó de personas que com lo senyor Roig pensan y obran. ¿Hi posará remey lo Director de la Normal, ó en son defecte, lo Rector de la Universitat?

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

DRAMA VALENCIÁ.—En Alicante ha obtingut un magnífich éxit lo drama *Lo que sembles*

cullirás, original de D. Francisco Palanca y Roca, distingit literat valenciá.

TAPÍS DEL SIGLE XIV.—En la botiga que los nevots de D. Lluís Franch tenen establerta en lo carrer de Escudillers, cantonada á la baixada de Sobradíel, hi está exposat un tapis del sigle XIV, procedent, segons se'ns ha dit, de la provincia de Lleyda. Los colors están ben combinats, sobressurtint per la novetat una cenefa d'uns trenta centímetros al entorn del tapis. Aquest crida ab justicia l'atenció dels tranzeunts.

ATENEU BARCELONÉS.—Concert.—Avuy tindrà lloch un concert extraordinari, quin programa será lo següent:

Primera part.—«Jesús de Nazaret», cántich evangélich, pessa de conjunt, C. Gounod; «Serenata», instruments de corda, J. Haydn; «Sabótiere», dansa rústica, oboe é instruments de corda, (1.ª audició), Dick; «Final», tercer sexteto, E. Bertini; «Lo barco fantasma», pessa de conjunt, (1.ª audició), R. Wagner.

Segona part.—«Minuetto», instruments de corda, Bocherini; «Andante», quinteto, Schubert; Melodia, «Le Devin du village», ballable del sigle XVI, J. J. Rousseau; «Pavana», ballable del sigle XVI, quarteto de corda, (1.ª audició), * * *; Tema y variacions «Scherzo», septimino, L. Beethoven; «Fantasia», pessa de conjunt, R. Wagner.

La direcció está á càrrech d'en Joseph Roreda, é hi pendrán part los Srs. Güell, Sanchez, Quintana y Pujol; violins; Tolosa (F.) y March, violas; García y Ferrandiz, violoncellos; Ribera (F.), contrabaix; Tolosa (P.), flauta; Fontseré, oboe; Ayne, clarinet; Fontseré, trompa; Sadurni, fagot; Barba y Laporta, piano y armonium.

BUTLLETÍ DE L'«ASSOCIACIÓ D'EXCURSIONS CATALANA».—Aquesta publicació ha marcat l'anuari de sa existencia, ab grans milloras morals y materials en lo text y láminas que l'ilustran. Entre aquells, debem mencionar la relació d'una excursió al pich de Sant Gervás (Lleyda); la resenya de la conferencia del senyor Sanpere sobre antropología; la d'una excursió á Montserrat los días 7 y 8 de desembre y una nova secció ab alguns datos sobre la meteorología de Catalunya. Ilustran lo text, 3 grabats, l'un d'ells al cer, que representa'l *Pont del diable* de Martorell y'ls altres dos, un plano del camí seguit per los excursionistas, y una bonica vista dels turons coneguts per las *Flautas* (Montserrat).

Además, porta la cuberta del Butlletí utilíssims datos sobre preus y distancias relativas á todas las estaciones dels carrils catalans, alguns dels quals (tots menos lo del Nort) han concedit importants rebaixas als membres de l'«Associació», sempre que viatjin en número major de dos.

Felicitem á l'«Associació d'excursions catalana», per ditas milloras, desitjantli, tan sols, que continuhi pe'l camí emprés.

CENTRO INDUSTRIAL DE CATALUNYA.—Conferencia.—Diumenje vinent á dos quarts d'onze del mati lo sóci don Pere Sancristofol donará una conferencia que versará sobre'l tema: «Necesidad de mejorar la industria cerajera y medios aplicables á la misma en comparacion con los aplicados en algunos países extrangeros.»

ATENEU BARCELONÉS.—La discussió del tema proposat per la Secció de Literatura del Ateneu Barcelonés ha sigut aplassat fins al próxim any académich á causa de lo molt que falta que discutir ab la «Reforma de Barcelona» y las «Bases jurídicas» y de las moltas conferencias que hi han anunciadas.

ASSOCIACIÓ CATALANISTA D'EXCURSIONS CIENTIFICAS.—Conferencia.—Avuy á dos quarts de nou del vespre, lo senyor D. Ignasi Melé disertará sobre'l tema: «Condicions higiénicas de las habitacions.»

ASSOCIACIÓ CATALANA D'ARTISTAS Y ESCRIP-TORS.—Avans d'ahir vespre se reuni en lo

«Ateneu Barcelonés», la comissió nombrada en la reunió que días endarrera se celebrá en lo Saló de Cent ab objecte de llegir lo reglament per que's deu regir dita Associació y que fou redactat per una sub-comissió. Sembla que sigué de l'agrado de tots los comissionats. Dintre poch se cridarà una reunió general per sa discussió y aprobació definitiva.

SERVEY METEOROLÓGICH
(Especial del DIARI CATALA.)

Observacions del dia 18 de Mars 1880.

OBSERVACIONS.	Máxima.	Mínima.	Mitja.	Diferen. ^a
Temp. á l'omb. ^a	16.8	7.3	12.1	9.5
Id. al aire-lliure	23.1	5.7	14.9	17.4
(Horas)	9 mati.	12 dia.	3 tarde.	mitja.
Tensió vapor.	8m21	7m81	5m42	7m14
Estat Higromét.	0.81	0.74	0.63	0.72
Actinómetro.	falta.	falta.	falta.	falta.
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	6 tarde.
Núvols.	Forma. Cr-Cum.	Cr-Cum.	Cr-Cum.	Cr-Cum.
Dirreció.	N W a	N W a	N W a	N W a
Estat del cel.	9	8	6	3
(Horas.)	9 m.	12 dia	3 tarde.	9 nit.
Vent.	Dirreció. WNW	NW	ENE	ENE
Forsa.	2	3	4	1
Baróm á 0 ^o yn/m	769m2	759m8	759m4	758m9
Evaporació total	á l'ombra = 0m0		al aire-lliure = falta	
Altura de pluja.	á 9h. n. = 3m7l		mar. 6h t. = 3.	

Pluja á la matinada; al matí y primeras horas tarde, Tibidabo cobert per las bromas. (ahir també.) Al vespre, corona en la Lluna.

Probabilitats.—«Lo barómetro, continúa baixant, es fácil qu' encar que ab claros bastant duraders, lo temps se mantingui plujós y cubert.»

Oratje molt fort al *Puy-du-Dôme* y *Clermont-Ferrand*.

BUTLLETÍ ASTRONÓMICH

(per I. Martí y Turró.) 19 Mars 1880.

PRIMAVERA.—CONSTEL-LACIONS VISIBLES.—ESTRELLAS VARIABLES.—237.—Demá á las 5h de la matinada, lo Sol entrarà en la constel-lació de Piscis y signe de Aries; aixó es. al Equinocci, entrant ja en la Primavera.

—Las constel-lacions mes importants que s' veurán avuy á la mitja nit, serán los següents: (circumpolars). Ursa minor, Dracon, Cepheo, Casiopæ, Girafa, Lince y Ursa major; (además) Orion, Columba, Telescopium, Gémini, Unicornium, Can minor, Can major, Imprenta, Cancer, Hidra, Brujula, Argús, Leo major, Leo minor, Sextante, Puemática, Hidra, Can venator, Berenuice, Carvum, Virgo, Bootis, Mous Menalus. Solitariu, Corona, Serpens, Libra, Lupus Herculis, Ophimdius, Scorpion, Ara, Lira, Cerberus, Sagittarium, Telescopium; Cignium, Sagitta, Aquila, Antinous, Vulpes, Delphin, y part de Capricornium.

—Estrellas variables:

Lambda.—Tauri. . . 3h tarde. . . 4,2
Delta.—Librae. . . 10h id. . . 6,1
Eta.—Aquilæ. . . 12h nit. . . 3,5

SOL ix á 6'06 se pon, á 6'11.

LLUNA: ix á 11'49 mati.— pon á 01'40 tarde del 20.

Secció de Fondo

LO TUNEL DEL SAN GOTART. (1)

Mr. L. Favre, que portá á cap la perforació del Mont-Cenis, fou l' empresari que l' any 1872 s' encarregá d' empen-drer's la tasca de foradar lo San Gottardo.

(1) Vejis lo número del dia 16.

Era home verament extraordinari. Fill d'un fuster del cantó de Ginebra, sens mes educació que las primeras lletras, arribá á construir moltes vías férreas en Fransa avans de ferse célebre ab sos treballs, per atravessar los Alpes; essent per sa clara inteligencia, forsa de carácter y enérgica voluntat l'home mes á propósit pera portar á cap l'atrevida empresa del túnel del San Gottardo.

La esperiencia del Mont Cenís, á mena d'aprenentatge, l'hi serví de molt en la darrera empresa, al propi temps que lo valió concurs de sabis distingits qu'adunaren sos coneixements pera combatrer ab la ciencia las mil dificultats qu'en sas entranyas oposan al treball del home las montanyas alpinas. Lo resultat ha sigut satisfactori, puig si per atravessar lo Mont Cenís se necessitaren 13 anys, la perforació del Gottardo se ha operat en 7 y 5 mesos, gracias al concurs del venerable Colladon, inventor dels compressors d'aire, gracias á Koppe y Gelpe, autors dels treballs geodésichs y al geolech Stapff, que feu lo tall ó secció de la montanya, qu'ha resultat exactíssim, y gracias á altres enginyers, inventors ó perfeccionadors de las perforatrius locomotoras d'aire comprimit, etc., y al eficás auxili de la forsa esplosiva que produheix la dinamita, de la que crech se n'haurán gastat uns 49.000 kilos.

Tot aixó n'obstant, no hauria sigut prou. Ni la voluntat d'en Favre, ni la ciencia, ni ls capitals de la companyia, res hagueran pogut sens la cooperació anónima de mils d'obrers; molts dels quals contribuiren ab llurs vidas, qu'eran sa riquesa, al bon éxit de la obra. Es just ferho constar.

Los treballs comensaren simultáneament en Göschenen y Airolo, y com es de suposar, en una altitud de mes de mil metros. lutzant ab grans dificultats. En l'última vila, per exemple, hi hagué necessitat d'atraserrar en 300 metros almenys per una inmensa massa de neu. Del torrent anomenat *Reuss* en lo Nort, y de la *Trémola* en lo Sud, se'n feren resclosas constituent salts de 80 y 165 metros respectivament, que representan una forsa motris cada hú d'uns 600 caballs. Obtingut lo motor se instal-laren los compressors de n'Colladon, y mediant la edificació de obradors pera reparacions y demás se comensá á una y altre banda á barrinar la montanya.

Las perforatrius mogudas per lo aire comprimit fan sobre la roca una série de barrinadas; tirat enrera lo aparato se cargan ab dinamita, se produheix la explosió, se trehuen las runas, se prolongan los rails sobre que marxa la maquinaria, avansa y tornan los punxons ó barrinas á perforar, y aixís successivament. Tal es en breu la marxa que se segueix en conjunt pera la escavació del túnel, no presentantse dificultats ni complicacions en tant que la longitud de la galeria no es molta. Arribada aquesta á un punt en que la temperatura elevada y la dificultad de renovar-se l'aire, viciat ja per las explosions, ja per los llums y per la respiració dels treballadors, fá necessaria la ventilació, entran á prestar ajuda los compressors, expel-lent en la mina fortas corrents d'aire glassat, gracias als quals la vida es possible en aquéllas profunditats.

Los treballs, avansan (ó avansaban) excavant una mina de dos y mitj metros de

altura per uns dos de amplada fins á uns dos cens de longitud, al mateix temps que paulatinament s'engrandia la perforació perfilant la part superior de la volta. Del nivell de eixa galeria s'en comensa un altra, fins á la rasant del túnel definitiu y finalment se desmontan los dos costats ab lo que queda complerta la obertura del túnel en sa secció transversal. Revestida aqueixa, si la naturalesa del terreno ho exigeix, y terminat lo treball en aquell tros, sobre la via que serveix per lo avens de las perforacions y per la conducció de las runas, comensa á circular la locomotora sens fogó (qual caldera omplena l'aire comprimit en lloch de vapor), pera lo servey dels treballs. Pera la alimentació de sa forsa, hi ha á certas distancias grans calderas ó receptáculs d'aire en comunicació directa ab los compressors y per medi dels quals renovan son motor fentlo passar á la caldera y al tender. Foren ideadas eixas máquinas per lo enginyer francés M. Ribourel.

Lo Consell federal suis exigí, además de la ventilació operada per las canonadas de aire, la colocació en cada boca del túnel de un conducte d'aspiració, existent encara á Airolo, pera renovar completament l'atmósfera extrayentne los gases perjudicials. Empero no han sigut necessaris fins á cert punt, puig l'acció refrigerant de las aixetas ó surtidors, que'n podem dir, d'aire comprimit han sigut suficientes pera fer la vida possible en lo interior de la galeria. Difícil es, sens haberho observat, formarse ni una remota idea de com se viu en tals llochs: la temperatura es elevadissima y sens fer cap esforços muscular, en quietisme complert y quasi be despullat, la transpiració es copiosa, un malestar general y una forta opressió en los pólsers fa desitjar ab afany los raigs del sol y la atmósfera de fora. ¡Cosa singular! vint y quatre horas avans de soterrarme en lo túnel me habia trobat ocupant igual situació, horitzontal, dalt al cim del Gottardo á 2,114 metros de altitud, rodejat de glas y de neu, y'm semblaba per tant sentirme una impressió quasi igual.

Se figurará qualsevol, y en especial qui conegui una mica la excavació de un túnel ó de treballs semblants, las mil contrarietats y obstáculos que han degut vence los animosos empresaris d'eixa obra colossal. Han sigut necessaris grans treballs de sosteniment en certs trossos del trajecte, alguns dels quals subsisteixen encara, y revestiments costosíssims, que no sempre han sigut suficientes; com en una extensió de uns 80 metros al costat de Göschenen, ahont la pressió enorme de una gran massa de granit descompost humitejat per las filtracions, ha cruixit una volta de 1'80 metros de gruix feta ab pessas de granit duríssim. Encara avuy eixa part exigeix la conservació de una inmensa armadura de fusta que ve á costar mensualment mes de 60,000 franchs. No sempre los inconvenients han sigut de tal mena que la perseverancia y la inteligencia los hagin vensut: las víctimas han sigut moltes y entre ellas lo anyorat Favre que morí sofocat en lo túnel, mentres acompanyaba á un inginyer francés, lo mes de juliol prop passat.

En general tota la galeria será revestida, essent molt curt lo trajecte en la part terminada, en que's deixi la roca al descubert. Lo terreno atravessat, lo forman

granit molt dur, sobre tot en la part de Göschenen, granit menos dur, y molt gneis ó granit descompost. Per terme mitj lo avens del túnel se feya en una distancia de 5 y 112 metros jornalment, habent tingut per motiu totas las interrupcions sofertas en los treballs, la falta d'aigua en las fortas glassadas, y, per consegüent, la carencia de forsa motris y de refrigeració y ventilació en las galerias.

La obra está molt endavant y es quasi segur que á la fetxa promesa podrá esser terminada. Per una y altra part, de Göschenen, y de Airolo, deu haberhi com uns quatre á cinch kilómetros acabats; ne mancan, donchs, quasi altres tants que avansarán rápidamente al treballarhi cada vegada ab major desembrás y comoditat, establerta ja la comunicació y fora'l dubte que sobre l'éxit de la empresa ocasionaban los entrebanchs y las desgracias.

Dos enginyers suissos dirigeixen á una y altra banda los treballs; Mr. Bossi, que supleix á Mr. Favre, y Mr. Stockalper: un y altre son homes de gran inteligencia, de ferma voluntat y completament personificats en la obra.

Dintre de dos anys es ben probable que la atrevida vía que de Luzern ha de anar á enllassar-se ab los ferro-carrils de la alta Italia, será oberta al tráfeh públich. Alemania's trovará unida directament ab la península italiana y las comunicaciones per lo Nord d'Europa, atravessarán Suissa, que's beneficiará ab lo trántit de molt comers que avuy atravessa los Alpes per lo Mont-Cenís.

No es de estranyar que'ls francesos tornin á parlar de la perforació del Simplon, per reconquistar las ventatjas perdudas; obra que tal volta á no esclatar la funesta guerra del darrer imperi, seria una realitat, puig, las Cambras tenian votats 4 milions de franchs anyals per espay de 12 anys, com subvenció de tal obra.

Sembla que la perforació del Simplon, conclusió dels propósits de Napoleón I al construir la carretera, presentaria grans ventatjas comparat ab la del Gottardo, baix lo punt de vista dels interessos francesos. Lo túnel se practicaria á una altitud molt inferior á n'aquell, lo que suposa una vía de menor pendent, y, per consegüent, mes rápida, mes económica y per lo tant mes barata. La obra no presentaria tantas dificultats encar que'l trajecte de la galeria fos molt major.

Esperém donchs, que prompte Fransa, al veure que una gran part del trántit d'Italia cap á Inglaterra, Bélgica y Holanda, va per Suissa ab motiu de la nova vía, moguda per sos interessos, emprendi la obra de fer lo tercer torat á n'aqueixa barrera avans inespugnable de'ls Alpes.

Lo progrés l'hi agrahirá.

PELLICER.

París 16 Mars 1880.

RESTAURACIÓ DE LAS DOCTRINAS DE TOMAS DE AQUINO.

Per iniciativa del Papa Lleó XIII acaba de celebrarse en Roma una festeta per glorificar las doctrinas filosóficas de Sant Tomás de Aquino. En lo Palau Altemps se reuniren varios *Doctors*, en sa mayoría eclesiástichs, y pronunciaren llarchs

discursos en llatí. Al dia següent, després de una funció d'iglesia en Santa Maria de la Minerva, hi hagué recepció en lo Vaticà, en la que parlà també Lleó XIII, y á la nit altra reunió en lo sobredit palau, en la que 's feren altra vegada sermons y 's llegiren versos.

¿A que ve tot aixó? Ve á que vol tornar-se la ciencia al estat en que 's trobava en lo sigle XIII, ó sigui en lo temps de mes tenebras de la edat mitja; ve á que 's voldria que tot lo que desde allavoras ha passat s' olvidés completament; ve á que no son sols los nihilistas, socialistas, colectivistas y demás acabats en *istas* los que fan por al papat, sino que no pot tolerar ja ni als Copèrnichs, Keplers, Tikos Brahe, Newtons, Foultons, Franklins, ni, en una paraula, á cap que hagi donat un pas en la ciencia moderna. Hem de tornar al *tomisme*; es á dir, ab escolasticisme degenerat. Hem de formar criteri per arguments d' autoritat; no per experiments ni racionis. D' aquí endavant quan algun sabi *orgullós* nos presenti alguna aplicació de la electricitat, del vapor ó de qualsevol altre agent natural, haurém de comensar per buscar un text de la *Suma* que l' expliqui, y si no 'l trobém (que no 'l trobarém, porque 'l bon Sant Tomás va arribar á sant, pero no á profeta) haurém de dir que no acceptem la conseqüència, esclafant al audás que s' atrevéixi á voler novetats, ab una llatínada.

¿Qui 'ns habia de dir que á l' últim ters del sigle dinou habia de ressussitar un sistema enterrat desde fá mes de trescents anys? ¿Qué diria si ressussités Galileo y 's trobés ab gent que preten portar la batuta, que reunida á la llum del *satànich* gas, en palaus edificats ab todas las comoditats d' avuy, y usant formas poch *aristotélicas*, alsa l' escolasticisme de la tomba en que l' enterrá baix la figura del *signor Simplicio*, en sos immortals diálechs sobre 'ls dos sistemas de Tolomeo y Copèrnich? ¿Qué ridícul fora que en los temps del fonógrafo y de la llum eléctrica hagués de tornar á pronunciar lo eloqüent *é pur si muove!*»

Naturalmen que la cosa no passarà á majors, puig que las festas de Roma no tindrán eco sino en alguns seminaris y colegis d' aquestos que sempre segueixen certas modas. Per fortuna en lo palau de Altemps no s' hi reuní cap sabi que puguí compararse ab los que son la gloria dels nostres temps. Pero per desgracia, ¡quán mal no pot fer encara á la ciencia l' acort de la cort papal! Si 'ls seminaris y col-legis agafan lo rabe per las fullas (y per las fullas l' agafarán los de la nostra benhida Espanya), no passarán molts anys sense que 'ns recrehin... ó entristeixin *ab conclusions* sobre 'ls quatre elements (aigua, terra, foch y áire); sobre epiciclos y volta de cristall del as estrellas; sobre si 'ls astros son ó no corruptibles, ó sobre si la terra forma ó no part del univers.

D' una cosa s' alaban los partidaris del retrocés en la nostra terra, que deuria fer-nos caure la cara á trossos. Espanya, que no pot may fer lo mes insignificant paper en los congressos científichs, molts dels qual nos passen desapercibuts, ha fet lo primer paper en lo palau de Altemps, representada per lo senyor Carulla (madrilenyo que fá de neo-catòlich) y lo doctor Vallet, barceloní que ha declamat un ser-

mó que verdaderament está á la altura del citat *Simplicio* de Galileo. ¡A quins estrets d' obcecació conduceix lo fanatisme! Lo pare Vallet, alabantse de pertanye á un país que no pot presentar ni un sol filósoph sério, nos fá l' efecte d' aquells desdixats que s' alaban de sos defectes físichs ó de sas aberracions morals.

Lo papat vol separarse cada dia mes del mon modern. Sols nos acut, per terminar, una frase: ¡pitxòr per ell!

A.

Lo senyor Cánovas fent l' home.

—Ja que lo imponderable (segons sos partidaris) senyor Cánovas del Castillo no lográ l' estiu passat que 'l príncep de Bismark li concedís una entrevista, are s' ha arreglat de manera que una conferencia tingui lloch en Madrit, per tractar de las qüestions de Marruecos. Será un final digne d' aquelles comissions de moros y aquells mensatjes que tant feren parlar fa poch temps á la premsa madrilenya.

No 's vagi are á creure que las nacions estrangeras donguin gran importancia á la conferencia. La major part se limitarán á dir á son embaixador en Madrit, que dongui una visita á la sessions que 's celebrin.

Donariam un ral per veure al senyor Cánovas, si la cosa arriba á verificarse. Estem segurs de que 'ns faria l' efecte d' aquells noys, que quan per Carnestoltas sos pares los disfressan ab barret rodó y casaca, se fan la ilusió de que son ja homens.

¡Quina llástima fora que la conferencia vingués tart, y no fos ja president del Consell lo senyor Cánovas! Quan menos se feriria.

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrit 17 de Mars.

Al moment que surto del Congrés vá á constituirse lo Tribunal d' actas graves pera tractar de la de Monforte, provincia de Lugo.

En Maissonave que ahir no pogué fer son discurs sobre la concessió del ferro-carril del Noroest y que per haberse suspés la discussió havia presentat un vot de censura contra 'l comte de Toreno, sense sostenir aquest vot, que segurament deu haber retirat, ha continuat altra vegada ab lo famós carril y la concessió, y la ley en qual virtut se feu aquella gracia. De tot lo que s' ha dit resulta que 'l ferro-carril en qüestió es lo major negoci que jamay hagi pogut lograr en Espanya cap negociant. Pro francament lo parlar com en Maissonave, tan sols per parlar, sense exigir responsabilitat dels abusos que s' hagen comés, sense formular directament cap acusació efíca, es no sols contraproduhent, sino que dona lloch á creure que no es la generositat, que no es l' esprit de justicia lo que impulsa y anima als censors.

Dijous se suspendrán las sessions fins després de Ressurrecció. A part del famós ferro-carril y d' otras vint ó vint y cinch concessions que s' han otorgat ó están per otorgarse; apart de que en una discussió de mes de quaranta dias sobre las reformas de Cuba, s' ha tret en clar lo que ja sabiam molts espanyols y devian presumirho tots, apart d' aixó desde que las Corts s' obriren aquest any, los parés de la patria de un y altre cos ab prou

feynas han fet res de profit. Los ferro-carrils avuy son la fruyta del temps per los *polítichs*. Com se pot ben suposar, de carril no se 'n farà pot ser cap; al menos no hi ha pas intenció de ferlos. Los que avuy hi han en explotació viuhen com Deu vol, trayent ab prou feynas per pagar als consellers, que solen ser un per kilómetro. Pro las concessions son solicitadas, porque ellas donan interés á suposats capitals, obran crédits, facilitan cofis y mofis, proporcionan subvencions y fin donan importancia política y social en aquest pays, enganyat tantas vegadas per las mil societats de crédito y segurs.

De fusió se diuhen y propalan mil cosas. En Martinez Campos y en Posada Herrera cada dia mes empenyats en crear lo tercer partit, fent una capa nova de tres ó quatre de vellas. Los constitucionals refusan lo pensament, porque sospitan las intencions d' en Posada, que encare es lo mateix d' altres temps. En Posada ja que no pot altra cosa, treballa per disoldre als *històrichs*, atrayent-se á n' en Balmaseda, en Riquelme, en Xiquena, á tots los de «El Pabellon Nacional»; vol dividir á la majoria actual y també als constitucionals, contant ab en Navarro Rodrigo y uns quants que segueixen á n' aquest. En Sagasta resisteix lo desprendiment, y segons las mevas noticias, l' evitará. En Sagasta no vol esser absorvit; al contrari, vol absorvir ell á n' en Martinez Campos, en Posada Herrera, l' Alonso Martinez y demás; pro aixó si que no ho va á conseguir. Aquestos contan ab l' element que aqui dona forsa y prestigi als partits, ab la llista de *polítichs* com en Concha, en Jovellar, y deu ó dotze mes dels que fa poch dias vaig parlarvos.

Avans d' acabar tinch de donar una noticia á mos llegidors: l' Orovio 's retira del ministeri deixant de protegir al contribuyent. Així al menos ho diuhen per la vila del os. Está malalt de consideració, pot ser de tant discorre sobre 'l modo d' amolar als contribuyents.

X. DE X.

Paris, 16 de Mars.

Gran afuència de gent en la Cámara de diputats. Al costat del comte de Mun s' hi veu la personalitat radiant d' alegria del *rey* dels jesuitas, lo pare Bekx. S' esperaba ab impaciencia l' obertura de la sessió per saber la resposta que donaria 'l govern á la interpelació que li dirigirian las esquerras. M. Devés, president de la esquerra republicana, presentá en nom de son grupo y dels demás de la majoria una ordre del dia, concebuda en los següents ternes: «La Cámara, confiant en lo »govern y contant ab sa firmesa per aplicar »las lleys relativas á las congregacions no »torisadas, passa á la ordre del dia.» Presentada aquesta ordre del dia, M. Freycinet pren la paraula y fa declaraciones idénticas á las que feu en lo Senat. Manifestá que estava decidit á aplicar las lleys y que sols necessitava lo concurs de la Cámara per poder ab mes autoritat procedir de la manera que cregui mes convenient á la espulsió dels jesuitas y demás congregacions.

M. Madiet de Montjan, de la estrema esquerra, ha pronunciat un discurs en lo que pintá als jesuitas ab los colors mes negres, fent un poch d' historia, y recordant alguns dels fets mes importants en que ha intervingut la célebre companyia, fets en los que la moral, la justicia y la honradés s' han vist sempre olvidadas, continuant desseguida describint los dubtes y vacilacions del govern, atribuint á n' aixó la derrota que ha sufert en lo Senat. Dos oradors clericals prengueren part en lo debat, dihent un d' ells que 'l govern no tenia cap ley en que pugués basarse per perseguir á las congregacions y desafiantlo á las posés en práctica. L' ordre del dia, tal com ha sigut presentada per M. Devés, ha sigut votada per 338 vots contra 147, habent pogut esser mes numerosa la majoria, á no haberse abtingut 35 republicans, pertencients al centro y á la estrema esquerra.

Madier de Montjan havia retirat la ordre del dia poch antes de votarse, acte que meresqué 'ls aplausos de la majoria; pero en aquell moment, s'apoderan d'ella los diputats Clemencau y Lockroy y tornan á presentarla á la mesa; á lo que fou deguda la abtenció de tants diputats. La proposició presentada per Madier de Montjan, diu aixis: «La Cámara, »invitant al govern á aplicar immediatament »totas las lleys relatives á las congregacions »no autorisadas, passa á la ordre del dia.»

Lo govern desd' avuy conta ab la majoria de la Cámara, que representa la de Fransa, per espulsar del territori á totas las congregacions no autorisadas. Pot aplicarselshi, com deya M. Madier, la lley contra la internacional. ¿Qui mes enemich de la familia, de la propietat, de la llibertat y del órdre que aquest exercit de *padres*, que pertot ahont s'estableixen, introdueixen la divisió en las familias, lo rencor en los pòbles y l'odi als governs que no son los seus servidors?

En lo districte 15 ha tingut lloch una reunió de bonapartistas per sentir als dos eloqüents defensors del príncep Jeroni, los diputats Mitchell y Cuneo d' Ornano.

Aquest últim, dirigint un recort á la memoria del pobre príncep que aná á morir á mans de cafres, s'esforzá en manifestar que debian tots recordar l'última voluntat del difunt, declarant hereu al príncep que fins aquella hora mereixia sols las burlas dels imperialistas.

M. Mitchel doná consells á la reunió sobre la conducta que 'l partit deu seguir. «No injuriem als qui han sigut arrastrats per los republicans; al contrari, obrimloshi 'ls braços.» «La República está ab nosaltres» continuava l' orador. Y efectivament, no necessitan mes que nombrar President al príncep Jeroni; lo que 'm sembla un poquet difícil.

X.

Secció Oficial.

ATENEO BARCELONÉS.

Aquesta nit, á dos quarts de nou, tindrà lloch un concert extraordinari dirigit per lo soci don Joseph Rodoreda.

Demá, á la mateixa hora, lo soci don Lluís Garcia del Corral, donará un altre de sas lliçons de «Antropología psíquica».

Barcelona 19 de Mars 1880.—Lo Secretari general, Ricard Esteve.

SOCIETAT BARCELONESA

D' AMICHS DE LA INSTRUCCIÓ.

Aqueeta Societat celebrarà sessió general ordinaria lo dia 20 del corrent á dos quarts de nou de la nit, en lo local de costum (Foment de la Producció Nacional).

Lo que s' avisa al senyor Sócis pera que se serveixin assistir á ella.

Barcelona 17 de Mars de 188.—Lo vocal Secretari primer, Macari Planella Roura.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aquesta administració principal per falta de franquig, en lo dia d' ahir.

Don Frederich White, sens direcció. — Joan Aleu, Barcelona. — Romualdo Capderach, id. — Florentina Domenech, id. — Cesáreo Figusecca, idem. — Marqués de Llano, id. — Teodora Cenarura, id. — Martura y Companyía, id. — Pere Redondo, sens direcció. — Torras Morgat, Barcelo-

na.—M. Calvó, Habana.—Nebots de Pí, Puerto Rico.—Pau Ayala, Madrit.—Anton Nadal, Palma.—Teodorica Ronquillo, Cavite.—Domingo Rodriguez, Filioidas.—Vicens Asencio, Manila.—Millat Martí, id.—Teodora Martinez, id.—Joseph Maria Diaz, id.—Joseph Menguer, Baler.—Anicet Fernandez, Zamboanga.—Eustaquí Alonso, Manila.—Cárlos Nalda, id.—Joseph Martí, Cavite.—Cristofol Borreguero, idem.

Barcelona 17 de Mars de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

ESCORXADOR

Relació dels caps de bestia morts, son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 16 de Mars del any 1880.

Bous, 15. — Vacas, 30. — Badellas, 29. — Moltons, 489.—Crestats, 11. — Cabrits, 00.—Anyells 27.—Total de caps, 601.—Despullas, 334'64 pessetas. — Pes total, 17232 kilograms.—Dret, 24 céntims. — Recaudació, 4135'68 pessetas. — Despullas 334'64.—Total, 4470'32 pessetas.

Tossinos á 25 ptas. 75.—1875
Id. á 17'50 » 10.— 175

Total. 2050

DEFUNCIONS

desde las 12 del 16 á las 12 del 17 de Mars.

Casats, 6.—Viudos, 4.—Solters, 2.—Noys, 3. Aborts, 1.—Casadas, 2.—Viudas, 0.—Solteras 0.—Noyas, 4.

NAIXEMENTS

Varons 14 Donas 12

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Sant Cárlos llaud Concepcion ab sal.
Italianas. — De Cagliari polacra Teresina ab carbó.
De Terranova polacra Giulietta ab carbó.
Inglesa.—De Amberes y Cádiz vapor Tasso ab efectes.
De Cagliari polacra italiana Michlino ab carbó.
De Muravera polacra golets Guiditta ab carbó.
De Civitavechia bergantí italiá La Corriera di Barcellona ab carbó.
De Portoferrajo polacra italiana Celestino ab carbó.
De Cagliari polacra italiana Cesare Augusto ab carbó.
De Id. polacra italiana Dio-mi-vede ab caabó.
De Id. polacra italiana Due Cugini ab carbó.
De Muravera polacra italiana Unione Speria ab carbó
De Cette vapor Navidat ab efectes.
De Sevilla y escalas vapor Guadiana ab efectes.
De Mahó balandra Joanito ab efectes.
Además 9 barcos menors ab efectes.

Despatxadas

Pera Cardiff vapor inglés Clytie ab lastre.
Id. Liverpool vapor inglés Abercarron.
Id. Marsella vapor Cámara ab efectes.
Id. Bilbao vapor Gijon.
Id. Tarragona vapor Rápido.
Id. Habana corbeta Maria Carolina.

Sortidas del 18.

Pera Baltimore vapor inglés Royal.
Id. Castelsardo polacra italiana Pensiero.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE

LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 18 DE MARS DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista, 5'13 per 5 ptas.
Marsella, 8 d. vista, 5'13 per 5 ptas.

8 DIAS VISTA.		8 DIAS VISTA.	
Albacete.	1 1 dany.	Málaga.. . . .	3'8 dany.
Alcoy.	1'2 »	Madrit.. . . .	3'8 »
Alicant.	3'8 »	Murcia.. . . .	1'2 »
Almería.	1'2 »	Orense.. . . .	1 3'8 »
Badajos.	3'8 »	Oviedo.. . . .	3'4 »
Bilbau.	5'8 »	Palma.	3'4 »
Búrgos.. . . .	1 »	Palencia. . . .	3'4 »
Cádiz.	3'8 »	Pamplona.. . .	3'4 »
Cartagena. . . .	1'2 »	Reus.	1'4 »
Castelló.	3'4 »	Salamanca. . . .	1 »
Córdoba.	1'2 »	San Sebastia. . .	3'4 »
Corunya.	7'8 »	Santander. . . .	5'8 »
Figueras.	5'8 »	Santiago.	1 »
Girona.	5'8 »	Saragossa.	3'8 »
Granada.	5'8 »	Sevilla.. . . .	1'4 »
Hosca.	3'4 »	Tarragona. . . .	1'8 »
Jeres.	1'2 »	Tortosa.	1'2 »
Lleyda.. . . .	5'8 »	Valencia.	1'8 »
Logronyo.	3'4 »	Valladolid. . . .	3'4 »
Lorca.	1 »	Vigo.	1 1'4 »
Lugo.	1 1'4 »	Vitoria.	5'8 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'97 1/2 d. 16'02 1/2 p.
Id. id. exterior em. tot. 17'10 d. 17'20 p.
Id. id. amortisable interior, 37' d. 37'25 p.
Id. Provincial, ' d. ' p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 34'25 d. 34'40 p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.
Id del Banch y del Tesor, série int. 99'50 d. 99'75 p.
Id. id. exterior, 99'50 d. 99'75 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 97'50 d. 97'75 p.
Bonos del Tesor 1.ª y 2.ª série, 94'25 d. 94'50 p.
Cédulas del Tesor hip. de Espanya.
Accions del Banch hispano colonial, 113'50 d. 113'75 p.
Oblig. Banch Hispano Colonial, 100'50 d. 100'75 p.
Id. del Tesor Isla de Cuba 84'75 d. 85' p.
Bitllets de calderilla, série B. y C., 99'65 d. 99'85 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 145'50 d. 146' p.
Societat Catalana General de Crèdit, 134'25 d. 134'75 p.
Societat de Crèdit Mercantil, 33'75 d. 34' p.
Real Comp. de Canalisació del Ebro, 12'25 d. 12'50 p.
Ferro-carril de B. á Fransa, 110' d. 110'25 d.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 151'0 d. 152' p.
Id. Nort d' Espanya, 64' d. 64'25 p.
Id. Alm. á Val. y Tarragona., 98'50 d. 99'50 p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 102'50 d. 102'75 p.
Id. id. cédulas hipotecarias, 98'75 d. 99' p.
Id. Provincial 105'50 d. 106' p.
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 93'85 d. 94'15 p.
Id. id. id.—Série A.—54'40 d. 54'75 p.
Id. id. id.—Série B.—55'50 d. 55'75 p.
Fer.-ear. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'50 d. 105'75 p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 101'50 d. 101'75 p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 60'40 d. 60'65 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 92'90 d. 93' p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'90 d. 48' p.
Id. Córdoba á Málaga, 56'50 d. 56'75 p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 23'50 d. 23'75 p.
Aguas subterráneas del Llobregat, ' d. ' p.
Tranvia de Barcelona á Sarriá, 91'50 d. 92' p.
Canal d' Urgell, ' d. ' p.
Fabrill y Merc. Rosich germ. Llusá C.ª 99'50 d. 100' p.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrit, Paris y Londres, del dia 18 de Mars de 1880.

Paris. 3 p. °I. consolidat francés.. . 82'15
3 » » ext. 16 3/8
Londres. 3 p. °I. consolidat inglés. . 98 1/16

TELÉGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrit, Paris y Londres.

Madrit.—Consolidat interior. . . . 16'17 1/2
» Subvencions. . . . . 34'65
» Amortisable. . . . . 37'45
» Bonos. . . . . 94'55
Paris.—Consolidat interior. . . . 15'25
» » exterior. . . . . 16'37

BOLSÍ. (Segons nota de la casa *Espinach*).—A las las deu de la nit quedava lo Consolidat á 16'12 y 1/2 diner y 16'15 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.
AXEROP SULFURUS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes efica que lo de l'aygua de la Puda.—Als pochos dias de pendrel cauhen las crostas y las escamas y s'assecan las nafres hrianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produex en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich de puratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruex en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Correjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l'empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ. NUM. 37.

BARCELONA.

ACADEMIA

DE

TALLAR Y CONFECCIONAR
 VESTITS

PERA SENYORAS, NENS Y NENAS.

dirigit per la senyoreta donya Càrme Aulés y Huguet, alumna que ha sigut del colegi de tall per lo SISTEMA RUIZ.

En aquesta Academia, oberta fa poch en lo carrer de Ponent, número 38, pis 1., trovarán los que 's dignin favorirnos ab sa confiansa las ventatjas del sistema de tallá de nova mida, de reglas fixas y reducció pera extraure los vestits dels figurins, sens necessitat de patrons.

Aqueix sistema reforma per complert l' antich de quadrícula, suprimint las intrincadas operacions de càlculs aritmètics en benefici d'aquellas alumnas que careixin de temps y de medis pera estudiar detingudament la ciencia dels guarismes. Ab aqueix método s' calcula facilment la tela que entra en un vestit ab tanta senzillés com exactitut, fianse además á las alumnas la tasca de la extracció dels mes acabats y elegants figurins procedents de las Ilustracions y de las últimas modas de Espanya y Fransa.

Las classes serán diariament de 10 á 12 del dematí, y de 3 á 5 de la tarde. Hi haurá una classe especial peralas treballadoras de 12 á 1 de la tarde, y de 7 á 8 del vespre.

Pe'ls amants de menjar peix.—De Bergen (Noruega) s'han rebut are mateix unas tripas de bacallá frescas, molt molsudas y d'un gust deliciós al paladar. Son posadas en caixas de llauana, y malgrat de contenirne 28 lliuras cada una se donarán, mentres ne quedin, á 6 duros y mitj la caixa.

Al carrer Vermell n.º 4, donarán rahó.

Gran fàbrica de chocolates de D. Joan Bautista Baylina en Hostalrich, casa fundada en l' any 1809. Depósit exclusiu, Aviñó 7, confiteria.

GRAN DEPOSIT DE MAQUINAS

DE

CARLOS BLOSS

PLASSA DEL BONSUCCÉS, 3, BAIXOS.

Especialitat en máquinas de imprenta y de litografia, prensas de tots sistemas, guillotinas, prensas de glassejar, pasta de roleus, máquinas de gas, últim modelo sense soroll y ab petit gasto. No ofereixen cap perill de explosió.

FÀBRICA D' OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA.

TORELLÓ.

Gran depósit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demés objectes de torneria.

Pera las demandas dirigirse á casa Lijar-Torelló.

JOCHS FLORALS DE BARCELONA

COLECCIÓ COMPLERTA

DE TOTS LOS TOMOS PUBLICATS.

Se trovarán en la libreria de Alvaro Verdagner

RAMBLA, 5.—DEVANT DEL LICEO.

Quedan pocas coleccions.

GRAN DEPOSIT DE PAPER

DE

CAMPS Y CASANOVAS.

Paper per impresions, per litografia y per embalatje.

La casa te constantment un surtit tan abundant com variat de paper, habent existencias de las millors fàbricas nacionals y extranjeras.

Venta al por major de paper d' escriture empaquetat en resmillas.

Nou de S. Francesch, 27,
 BARCELONA.

NOVAS TRAJEDIAS

per

VICTOR BALAGUER.

Aquest llibre conté 156 planas y las tragedias se titulan:

LAS ESPOSALLIAS DE LA MORTA.

LO GUANT DEL DEGOLLAT.

LO COMPTE DE FOIX.

RAIG DE LLUNA.

Se ven en las librerias de Verdagner, Puig, Masferrer y Teixidó y Parera al dreu de 8 rals.

PASSAMANERIA

Y NOVELTATS PERA SENYORA

D' EN GUILLEM VALLS

Fernando VII, 49.

Especialitat en Cintas, Botons y Velluts.

S' admeten anuncis mortuoris á preus convencionals per aquest Diari. Hi ha una vinyeta especial pera 'l que vulgan.

MAGATZEM

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduhits.

Especialitat en oleografias.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telegramas

DE LA PREMPA EXTRANJERA

Lisboa, 16.—Lo professor Nordenskiöld ha sortit avuy cap á Suecia, á bordo del vapor *Vega*, que tocará en Lóndres, ahont se'ls prepara un bon recibiment.

Lo Rey ha dat una audiencia al professor Nordenskiöld, als membres de la prempsa y de las societats geográficas, dant al primer la mes cordial ben vinda.

La última nit Mrs. Capello é Ivaes, que acaban de fer una exploració científica en las possessions portuguesas, dongueren una conferencia en lo teatro de la Trinitat. Hi assistiren los membres la familia real, lo professor Nordenskiöld, y sa comitiva.

Lóndres 16.—La *Gaceta* anuncia que lo general Maja-Hamley es nombrat comissari per la dilimitació de las fronteras gregas.

Telegrafian de San Petersburg al *Standard*:

«La tercera secció de la cancelleria imperial (secció de la alta policia) no es abolida, sino que lo general Loris Melikoff ha prés lo mando de la gendarmeria.

Los agents de seguretat quedarán baix las órdes del ministre del Interior.

S' han rebut notícias de Xina. Lo embaixador Chung-How, que negociá lo tractat de Kiutja, no ha sigut encara decapitat. Ha sigut realment ficat á la presó y sentenciat á mort, pero 's creu que se li conmutará la pena.

Segueixen en Xina los preparatius de guerra, y s' ha contractat un gran empréstit ab tal objecte.

Se diu que 'l Micat, del Japon, á instancia de Russia, enviará un *ultimatum* á la Xina, fundantlo en las diferencias que han sortit relatives á las islas de Loochoo.

Argel 16.—Aquest dematí ha tingut lloch l' enterro de las cinch víctimas de la explosió del vapor *Colomba*. L' inginyer es un dels morts.

Marsella, 16.—Ahir tarde, los alumnos d' un dels cursos de la escola de medicina, volent protestar contra 'l nomenament d' un professor, l' han rebut ab

xiulets y crits en lo moment que entrava en la classe.

Lo professor s' ha vist obligat á retirar-se.

Los alumnos han continuat la manifestació en lo carrer. Intervingué la policia y arrestá á tres dels principals perturbadors, que han sigut posats en llibertat després de rebre una severa amonestació del comissari de policia.

Sant Petersburg, 16.—Lo general Gourko, adjunt del comandant en jefe de las tropas de la guardia y de la circunscripció militar de Sant Petersburg, ha sigut rellevat de sas funcions y reemplassat per l' ajudant de camp, general Kostanda.

—Corre 'l rumor de que lo general Souroff será rellevat de gobernador militar de Sant Petersburg.

Lo general Batiano será nombrat jefe suprem de policia.

Extracte de telegramas

DE LA PREMPA LOCAL.

Paris, 17.—Lord Salisbury anirá 'l dia 22 d' aquest mes á Biarritz.

S' han enviat á Kuldja 5000 russos per impedir la concentració de las tropas xinas.

Se diu que hi ha hagut un altre degollament de blancs en lo Colorado.

En Capetown s' ha comés un robo de diamants, per valor de 50.000 lliuras esterlinas, destinats á Inglaterra.

Lo president de la República del Uruguay ha fet dimissió habentlo substituït don Domingo Vidal. Lo ministeri en massa també ha renunciat. Ordre perfecte.

Lo ministre italiá senyor Cairoli, contestant al senyor Cavalotti diu que té'l deber de fer desapareixe immediatament tota por d' intencions bélicas atribuidas á l' Austria y protesta de que son incontestables las bonas relaciones, entre aquesta nació y l' Italia. Diu que 'l ministeri no fa política de por, sino de llealtat y de respecte als tractats.

Paris, 18.—Lo princep de Bulgaria arribará diumenje á Berlin per assistir á la festa de complir anys l' emperador Guillem.

20.000 afghans, manats per Shefer-Kan, se dirigeixen sobre Cabul. Moltes familias fugen per por d' un atac.

Russia amenassa á Turquia ab rompre las relaciones si l' assessí d' en Komaroff no es condemnat á mort y executat.

(Diario de Barcelona.)

Telegramas particulars

Madrid, 18 á las 2'50 tarde.—Lo Tribunal d' actas graves ha declarat nul-la l' acta de Monforte [Lugo].

En Sagasta y en Navarro Rodrigo ahir vespre conferenciaren llargament.

Se creu possible que en Sagasta cedeixi entrant en lo nou partit.

La combinació ministerial se resoldrá entrant en lo ministeri d' Hisenda en Cos-Gayon, en lo de Ultramar en Bustillo y en lo de Estat l' Elduayen.

S' anuncian deu vots particulars al dictamen sobre 'ls pressupostos.

Lo Tribunal Suprem probablement avuy dictará sentència en la causa del regicidi.

Madrid 18, á las 7'20 del vespre.—En lo Consell de ministres ha sigut acordada la combinació ministerial de que 's parla en lo telegrama anterior. S' ha tractat llargament la qüestió internacional. S' ha acordat que continuhi en Cuba y Puerto-Rico l' actual lley d' impostos y que s' envihi una circular á Cuba consignant que está vigent la Constitució.

Demá 's reuneix lo Consell en la presidencia per tractar dels últims acorts del Congrés.

En Maissonave ha declarat que 'l possibilisme no reconeixerá la concessió del carril del Noroest.

En Navarro Rodrigo defensa sos actes.

Lo ministre de Foment suspen las sessions.

Consolidat, 16'15.

Tipografia la Renaixensa, Xuclá, 13, baixos.